

■ Kaarinan seurakunta

Voivalan Woivaleniukset

Usein kuulee keuhuttavan, kuinka juureva ja vuosisataisen perinteen omaava meidän kirkomme oikein onkaan. Pitkää historiaa pidetään ainakin juhlapuheissa kirkon voimavarana. Mutta kuinka paljon tämän kaltainen historiatietoisuudesta nouseva vahvuus sitten näkyy seurakuntien arjessa? Miten juurevuus käytännössä vaikuttaa seurakunnissa, vaikkapa Kaarinan seurakunnassa? Kokemukseni mukaan liian vähän.

Tuodaanpa siis hieman lihaa luiden ympärille puhuttaessa Kaarinan kirkollisesta historiasta ja esitellään vanha kaarinalainen pappis- ja sivistyssuku Woivaleniukset.

Kaarinan Voivalan talon isäntä Sipi Tuomaanpoika oli suvun kantaisä. Hän eli 1500–1600-lukujen vaihteessa. Sipi toimi myös jahtivoutina ja onnistui talonpidossa niin hyvin, että pystyi laajentamaan omaisuusuttaan ja varustamaan ratsumiehen kuninkaan sotajoukkoihin. Näin hänestä tuli *arvostettu ratsutilallinen*.

Poikansa Erikin hän koulutti

papiksi. Erik toimi ensin Kaarinan apupappina asuen ja viljelyn sukunsa perintötilaa Voivalaa. Syyskuussa 1644 nuoren papin elämään osui suuri kriisi. Maa oli sodassa, 30-vuotinen sota riehui ympäri Eurooppaa, ja Erikiä vaadittiin lähtemään sotajoukon mukaan sotilaspapiksi. Kyseinen työ oli niin vaarallista ja raskasta, että sotantereilla palvelleille papeille laskettiin myöhemmissä viranhauissa siellä kertyneet vuodet tuplana. Erik kieltäytyi tiukasti lähtemästä. Tuomiokapituli määräsi hänet virasta pidätettäväksi ja hän istui jonkin aikaa vankityrmässäkin.

Vuoteen 1646 mennessä hän oli päässyt kuitenkin taas esivallan armoihin ja sai nimityksen Kaarinan kappalaiseksi. Erik toimi myös seurakuntansa kirkkoväärtinä saaden hyvä maineen osaavana taloudenhoitajana. Hän rakennutti taloja kirkon ”vallille” omalla kustannuksellaan ja ahkerasti töitä tehden. Historia ei kerro, mihin käyttöön ja kenelle talot oli tarkoitettu.

Kun Erikin pojat lähtivät yliopistoon opintielle, ottivat

he sukunimekseen kotitalonsa mukaan Woivalenius. Pojista Johan korjasi isän aiheuttaman vaurion suvun maineelle: hän lähti sotilaspapiksi toimien Uudenmaan ja Hämeen ratsuväkirykmenttien saarnaajana. Hän eli poikamiehenä ja kuoli 1689.

Elias-poika loi turvallisen virkauran koto-Suomessa. Hän toimi Turun katedraalikoulun vararehtorina ja muutti myöhemmin Hämeeseen, mistä hän sai Sääksmäen kirkkoherran viran. Elias vaikuttaa olleen ahkera mies, sillä toimiessaan lääninrovastina hän suoritti 15 vuodessa 88 rovastitarkastusta alueensa seurakunnissa. Sotaisa aikakausi vaikutti kuitenkin häneenkin lopulta kohtalokkaasti: Saadessaan tietää, että venäläisten sotajoukot lähestyivät Sääksmäkeä hän sai sydänkohtauksen ja kuoli 1714.

VILLE NIITYNEN,

KAARINAN KIRKKOHERRA

